

1. Skupščina sreskega učit. društva v Kozjem soglasno ugotavlja, da je delegat tega društva na banovinski skupščini dosledno zastopal naloge tukajšnjega članstva, kakor jih je dobil na obnem zboru, ki se je vršil pred samo skupščino, in da so vsi napadi nanj — v zvezi s to skupščino — istočasno napadi na članstvo tega društva.

2. Soglasno odobravamo sklep upravnega in nadzornega odbora, s katerim je bila poslana »Izjava« našega društva v priobčitev v »Učit. tovariš«, ki se nanaša na uvodnik »Po skupščini«, priobčenem v 10. številki »Učit. tov.« Ker do danes »Izjava« ni bila priobčena, smatramo pa za potrebno, da je članstvo informirano glede naših predlogov tudi z naše strani, zahtevamo, da se Izjava priobči, ker bomo v nasprotnem primeru primorani, poslužiti se druge poti.

Sledilo je predavanje Čermelja Viktorja, šol. upravitelja iz Prevorja o kemiji in fiziki v kmetijskem pouku. Svoje predavanje je naslonil na svoja dva vzorna nastopa, katerih vodilna misel je bila: Domači rastlino-zdravnik. V kratkih potezah je prikazal pomen kemije in fizike za kmetijski pouk in sprožil več vprašanj pedagoškodidaktičnega in metodičnega značaja. Članstvo mu je za njegova izvajanja hvaležno.

Mencej Martin, preds. Otič Pavle, tajnik.

+ JUU — UČIT. DRUŠTVO MARIBOR. DESNI BREG je zborovalo dne 7. decembra 1940. v Mariboru. Navzočih je bilo 76 članov, t. j. 70 %.

Nova članica Rožič Marija iz Frama. Zborovanju je prisostvoval pol. kom. Kos.

I. Tov. Kontler Julij je predaval o »novi Lutorjevi pisavi«. Nazorno in praktično ter objektivno je pokazal pozitivne in negativne strani stare in nove pisave, ko je obe razčlenil s higienskega, estetskega, praktičnega in pedagoškega vidika. Vsi razlogi in tudi estetski govore za novo pisavo, ki je pokončna, enostajna in gladkotekoča. Pisava ni takrat lepa, če so črke lepe in dovršene, temveč smatramo ono pisavo za sprejemljivo, ki pravilno izpolni ploskev med črkami, in beseda mi vlada pravilno sorazmerje in je vezava naravna. To so obenem tudi tri faze nove pisave: izpolnitev prostora, sorazmerje in vezava. Mimogrede se je dotaknil tudi vprašanja globalnega čitalnega pouka. Zastopal je mnenje, da je ta metoda pri nas nepotrebna zato, ker je naša pisava fonetična, ker imamo prenatrpane razrede in je kontrola nemogoča in ker bi bila pot do lepe pisave predolga. Posebej je še obravnaval premostitev prepada od glasu do črke. Najlažji in najnaravnostni način prehoda vidi v uporabi fonemike. Svoja zanimiva izvajanja je zaključil: Nova pisava je racionalna. Pisava ni smoter temveč sredstvo, zato se pisanje v sodobni šoli ne more uveljavljati kot samostojen predmet našega dela, temveč je del celotnega šolskega dela. Ne bo uspel oni, ki želi uvesti v svoj razred nov pisalni duktus po predmetnem sistemu. — Po predavanju so zborovalci izrekli željo, da bi si ogledali to novo pisavo v praksi v razredu tov. predavatelja, na kar se bi vršil skupni razgovor.

II. Po poročilu o banovinski skupščini JUU sekcije za dravsko banovino in po poročilu o ukrepih upravnega odbora zaradi pisanja »Učiteljskega tovariša« pred in po skupščini (uvodnika štev. 9. in 10.) je bila sprejeta naslednja resolucija:

1. Prosimo sekcijo, naj v bodoče po prejemu predlogov za banovinsko skupščino opusti članke, kakršni so bili v letošnji 9. številki »Učiteljskega tovariša« pod naslovom »Naša delegacija«, kjer se skuša vplivati na delegate, ki so vezani po svojih mandatih, in kjer so iznešeni zelo neprimerni izrazi.

2. Ravno tako ni na mestu, da uvodnik štev. 10. »Učiteljskega tovariša« z naslovom »Po skupščini« meče krivdo dogodkov na naše delegate, ki so bili naši glasniki in so nastopali z odkritimi zahtevami za naše stanovske in materialne interese.

3. Obsojamo pa vodstvo sekcije, da ni dalo na razpolago našega glasila za objavo sklepov društvenega upravnega odbora in zahtevamo, da se objavijo sledeči naši predlogi za banovinsko skupščino.

Prispevek za učiteljski naraščaj naj se vsako leto v celoti izrabljuje v Mariboru in se naj v bodoče uporablja tudi za socialno podporo učiteljskim. Ali je to rušenje organizacije?

b) Sekcija naj vodi več računa o vzrokih upadanja članstva, saj je v zadnjih letih število članstva upadlo za 200, a v zadnjem letu samem za 82 članov, kar daje letni minus skoraj 40.000 din dohodkov. (Ali ta predlog ruši organizacijo?)

c) Mladinska Matica se je z nepremišljenimi izdajami sicer odličnih del zadolžila pri sekciji za 92.000 din in tri četrtine te zaloge leži nerazprodane. Učiteljsko iz svojih prispevkov poleg dela za M. M. ne more kriti tega manjka, zato naj M. M. izdela sanacijski načrt. Zakaj se vsa izdajanja M. M. ne tiskajo v naši tiskarni? (Ali smo morda s tem zadali težak udarec eksistenci in borbenosti stanovske organizacije?)

č) Sekcija naj v bodoče pošilja društvom jasnejše in obširnejše obračune, da bo članstvo dobilo točen pregled porazdelitve sredstev. (Ali ta predlog ruši organizacijo?)

d) »Učiteljski tovariš« naj izhaja le dvakrat mesečno, a naj bo borbenost in bolj jedrnat. S prihranki naj se zniža članarina. (Po proračunu, ki je bil sprejet na skupščini, bi moralo do polovice novembra iziti 14 števil UT, pa je na potu šele 12. Ali ni, če gledamo skozi ista očala, kakor se je ocenjeval naš predlog, tudi to rušenje organizacije? Razlika je še v tem, da je bil naš predlog predlog manjšine, drugo je pa dejstvo.)

e) Pevski zbor v sedanjem času ni nujna potreba in se naj vzdržuje s lastnimi sredstvi. (Ali bo morda s tem omajana eksistenca in borbenost organizacije?)

f) Skupščina sreskega društva Maribor desni breg razume in priznava, da z naraščanjem dela organizacije rasto tudi upravni stroški, vendar priporoča sekciji upravi štednjo in se naj zaradi tega postavka blagajnika črta in prevzame blagajniške posle ena izmed treh nastavljenih moči, ki delno že vrši te posle. (Ali je morda predlog štednje rušenje organizacije?)

g) Ali se morda s predlogom, da se naj znižajo dnevnice na 80 din, ruši organizacija?

h) Ali je morda to rušenje organizacije, da je naše društvo zahtevalo sodelovanje JUU s SHUD, kar je skupščina z enim glasom proti sprejela?

i) In končno, je li to rušenje organizacije, če je naša sreska skupščina odobrila stališče in sklepe seje upravnega in nadzornega odbora JUU sekcije za dravsko banovino z dne 13. julija 1940. glede Akcijskega odbora v Beogradu? Ali je morda zahteva, da se naj takoj odstranijo vse zapreke — če potrebno tudi osebe — ki ovirajo uspeh in delo Akcijskega odbora, jemlje borbenost naši stanovski organizaciji?

4. Pojasnila in pripombe naših delegatov, objavljene v UT št. 14, so popolnoma umestne, napisane v tonu, kakor sta ga zahtevala oboje omenjena uvodnika, zato taktne. Nas tudi odgovor sekcije 15. števil UT ni mogel prepričati o tem, da niso naši delegati stali na našem, torej pravilnem stališču.

5. S tem je za nas zadeva zaključena pod pogojem, da se naša resolucija v celoti objavi, in se bomo zopet z vso energijo posvetili podrobnemu a vedno pozitivnemu delu v naši stanovski organizaciji.

Resolucija bila sprejeta soglasno z odobravanjem. S tem je postal odgovor upravnega odbora z dne 13. novembra 1940. brezpredmeten in ga društvo umika od objave.

III. Upokojenci in aktivni železničarji so že dobili izplačane zaostanke II. draginjskega razreda gradbenega okoliša Maribor-mesto, le učitelji še vedno čakajo na izplačilo. Zaostanek je pred kratkim predstavljal še lepo

vsoto, danes dan za dnevom zgublja na vrednosti.

Kurivo se nam izplačuje v gotovini, ki ni danes v nobenem razmerju z dnevnimi cenami. Zahtevamo, da se nam daje kurivo v naravi, kakor to predvideva zakon o ljudskih šolah.

IV. Vprašalna skrinjica: Pojasnilo se je vprašanje izplačil zaostankov stanarine.

Petrovič Simon, preds. Ledinek Miloš, taj.

Pripomba: Pod naslovom »Naša delegacija« je vodstvo sekcije v 15. številki »Učiteljskega tovariša« z dne 5. decembra t. l. v »Pojasnilih in pripombah« na »Odgovore« objavilo, da med uvodnikom v 9. in 10. številki organizacijskega glasila ni zveze. Obrazložilo je tudi pravi namen članka v 9. številki. Kljub temu postavlja 1. točka navedenih sklepov trditve o poskusu vplivanja na delegate v vprašanjih, v katerih imajo vezan mandat.

Sekcija je obvestila sreska društva, zakaj ne more objaviti odgovora upravnega in nadzornega odbora tega društva z dne 13. novembra t. l.

Ostala vprašanja v gornji resoluciji so predlogi tega društva za skupščino, ki so bili tudi na skupščini obravnavani in objavljeni, deloma so pojasnjeni tudi v naših »Pojasnilih in pripombah« v prejšnji številki stanovskega glasila.

Učiteljska tiskarna

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

priporoča sledeče zbirke:

A. Mladinske knjige:

1. Dimnik: Kralj Peter I., vez. Flere: Babica pripoveduje, vez. Gaspari: Sijaj, sijaj sončice, vez. Lovšin: Veseli pastirčki, broš. — Cena zbirki 8 din.

2. Rape: Uedinjenje, vez. Rape: Iz dni trpljenja, vez. Tille: V kraljestvu sanj, broš. Trošt: Moja setev II. zv., vez. — Cena zbirki 8 din.

3. Ewald: Matj narava pripoveduje, vez. Gangl: Zbrani spisi II. zv., vez. Gangl: Zbrani spisi VII. zv., vez. Lah: Češke pravljice, vez. — Cena zbirki 12 din.

4. Korban: Vitomilova železnica, vez. Šilih: Nekoč je bilo jezero, vez. Skulj: Sadjarčki, broš. Zbašnik: Drobne pesmi, vez. — Cena zbirki 12 din.

5. Slovenski pisatelji (klasiki), 7 knjig, broš. — Cena 50 din.

6. Slovenski pisatelji (klasiki), 8 knjig, nav. vez. — Cena 100 din.

7. Slovenski pisatelji (klasiki), 8 knjig, vez. v platno. — Cena 125 din.

8. Gangl: Moja pot. 1—10 knjige, vez. v polplatno. — Cena 150 din.

Mirko Kunčič: Triglavske pravljice I. zv. Dovški zmaj. — Cena 28 din. — Nova mladinska knjiga.

B. Leposlovne knjige:

9. Brežnik: Klic Gorjancev, broš. Jeram: Zastava v vetru, broš. Winkler: Cesta čez Resje, broš. Zupanc: Stari Hrk, broš. — Cena zbirki 18 din.

10. Gangl: Beli rojaki, broš. Gangl: Moje obzorje, broš. Jelenc: Spomini na jugoslov. prostovoljca, vez. Pugelj: Zakonci, vez. Zorec: Pomenki, broš. — Cena zbirki 22 din.

C. Znanstvene knjige:

11. Bučar: Kod Lužičkih Srba, broš. Derganc: Borba zapada in vzhoda, broš. Drtina: Ideali vzgoje, broš. Tovornik: Stara pravda nekdanj, broš. — Cena zbirki 8 din.

12. Kunaver: Na planine, vez. Kunaver: Kraški svet in njega pojavi, vez. Kolar: Preporodovci, broš. Wester: Življenje čebel, broš. — Cena zbirki 20 din.

13. Gombač: Umno kletarstvo, broš. Kunc: Veterinarska higiena za živinor, broš. Sadar: Lan in konoplja, broš. — Cena zbirki 20 din.

14. Andree: Radio aparat, broš. Čermelj: Ljudska astronomija, broš. Wester: Razgled z ljubljanskega gradu, kart. Zischka: Abesinija, vez. — Cena zbirki 30 din.

15. Skulj: Naša zelenjad, broš. Spiller-Muys: Planšarstvo, broš. Teržan: Kmetovalčev svetovalec, broš. — Cena zbirki 35 din.

Novosti na knjižnem trgu

—k Josip Ribičič: »Mišo in Mišulja« 1940. Mladinske strani v dnevnikih, tednikih, revijah in posebnih zvezkih »po dinar« okužujejo fantazijo hrvatskih nedoraslih generacij, zato se zlasti hrv. pedagoški krogi močno trudijo za primernejšo mladinsko knjigo. — Zadruga mladih hrv. učiteljev »Ivan Filipović« si je nadela nalogo izdajanja dobrih originalnih in tudi prevedenih mladinskih knjig. V več tisoč primerih je ta zadruga že razprodala »Mirka in Marka« ter »Putovanje po sobi«. — Urednik »Smilja« V. Cvitan je prevedel Ribičičevo knjigo, ki je izšla prav sedaj pod gornjim naslovom v javnosti. Interesna in živahna zgodba z duhovitimi in dramatično razgibanimi mesti ter kratkimi stavki (takorekoč narodnimi pregovori) bo vzbudila otroško pozornost za novo, dobro knjigo. — Na zunaj je knjiga skromnejša od prejšnjih. Prevod je ponekod šibak. Ilustracije E. Justina so zanimivost za hrv. mladinsko književnost, ki se je obogatila z lepim delom slovenskega mladinskega pisatelja Ribičiča. —gu—

—k Knjige Vodnikov družbe. Letošnji dar Vodnikove družbe obsega štiri knjige. Poleg običajne Vodnikove pratike s pestro in zanimivo vsebino so dobili naročniki še Ilke Vaštevove: Rožno devico. V tem delu obravnava pisateljica Valentina Vodnika in Ljubljano v njegovi dobi. Kakor v svoji knjigi Roman o Prešernu, tako je tudi v tej knjigi spretno opisala razmere v tedanji Ljubljani. — Edo Deržaj: Pod Špič je zanimiva povest iz naših hribov, v kateri so opisane tudi razne nevarnosti in težkoče, ki jih morajo premagati turisti. — Ing. chem. Jakob Turk: O rastlinski in živalski prehrani je zelo poučna knjiga, ki bo brez dvoma prav dobro služila tudi učiteljsstvu pri pouku tako v ljudski, kakor tudi v kmečki in gospodinjski nadaljevalni šoli. Letna članarina Vodnikove družbe za prihodnje leto znaša 25 din.

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!

*
Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Zimski plašči,

kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

Elite

Prešernova ulica 7—9
Ljubljana

Primerna

božična darila

v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča tvrdka

IGN. ŽARGI

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA ŠT. 11

V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE v Ljubljani in njenih podružnicah v Mariboru in Celju dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom, knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znanke; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo.

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

TELEFUNKEN

Modeli za 1941

Popularni Telefunken-ov super 054 GWK

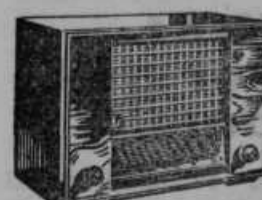

054 GWK

To je popoln super z novimi jeklenimi elektronkami. Nove »U«-elektronke prihranijo mnogo toka, ne da bi zmanjšale učinek kakovosti.

Din 3400.—

Telefunken-ov specialni super 065 WK/GWK

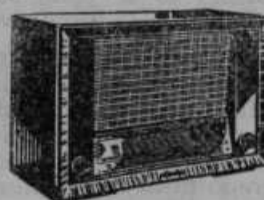

065 WK/GWK

Koncertni super s 5 jeklenimi elektronkami, 6 vglasenimi krogi in z magičnim očesom. Aparat ima veliko rezervno energije ter izborno izravnavo fadngov. Elegančna kasetna iz orhovine.

Din 4475.—

Telefunken-ov velesuper 076 WK/GWK

076 WK/GWK

Velesuper z ogromno rezervno energije. Opremljen je s 6 jeklenimi elektronkami. Ima 8 vglasilnih krogov, dvojno prestavo za iskanje postaj, magično oko in NAWI-membrano.

Din 5350.—

Telefunken-ov največji super D 707 WKK

D 707 WKK

Razkošni super s 7 jeklenimi elektronkami in 7 vglasenimi krogi. Predstopnja s posebnim vhodnim krogom. Ima napravo za avtomatično nastavitev postaj s 10 tipkami ter dvojne kratke valove od 13,7 m dalje. Opremljen je z vsemi tehničnimi odlikami, izhodna energija 8 vatov.

Din 7700.—

„RADIO“, družba z o. z. v LJUBLJANI